

Document	Archeologische Quickscan
Plangebied	Vleetweg 1/Cornelis Kuinweg 6, Andijk, gemeente Medemblik
Adviesnummer	18028
Opsteller(s)	A. de Gast (archeoloog) & C.M. Soonius (regio-archeoloog)
Datum	07-02-2018

Advies	Aanleveren definitieve bouwplannen & Aanvullend archeologisch advies (kosteloos)
Vervoltraject	Archeologie West-Friesland verzoekt de initiatiefnemer om verdere gegevens over de bouwplannen te verstrekken zodra deze beschikbaar zijn. Hierna volgt een aanvullend archeologisch advies.

Archeologische Quickscan

1. Bestaande situatie en voorgenomen ingrepen

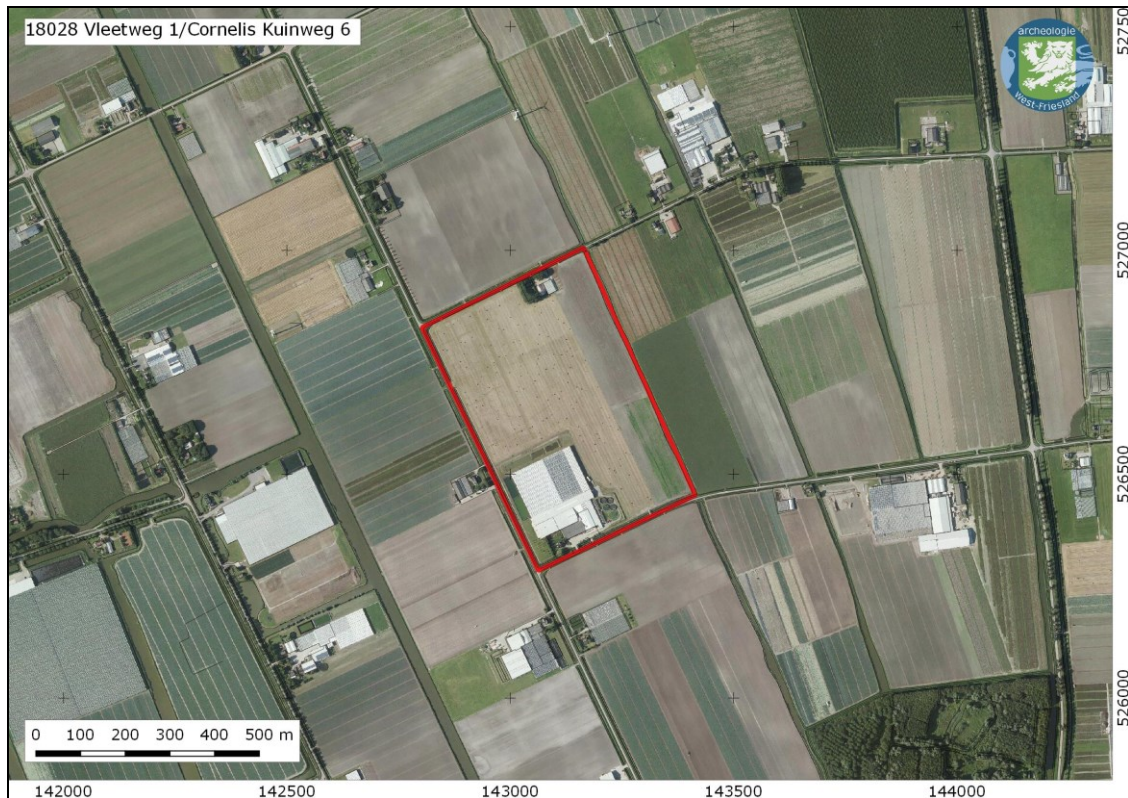
Op verzoek van de gemeente Medemblik (contactpersoon: mevr. Boelens) is gekeken naar het aspect archeologie met betrekking tot de uitbreiding van het bouwvlak op het perceel Vleetweg 1 en Cornelis Kuinweg 6 in Andijk, gemeente Medemblik.

Het agrarisch bedrijf Rainbow Colors is gelegen aan de Vleetweg 1 in Andijk. Een deel van het plangebied is al bebouwd. Het ligt in de planning om het bestaande bouwvlak aan de Vleetweg 1 en Cornelis Kuinweg 6 in Andijk te vergroten en het agrarisch bedrijf uit te breiden (afb. 1). De totale oppervlakte van het plangebied is ca. 24 hectare. Concrete bouwplannen zijn nog niet bekend.

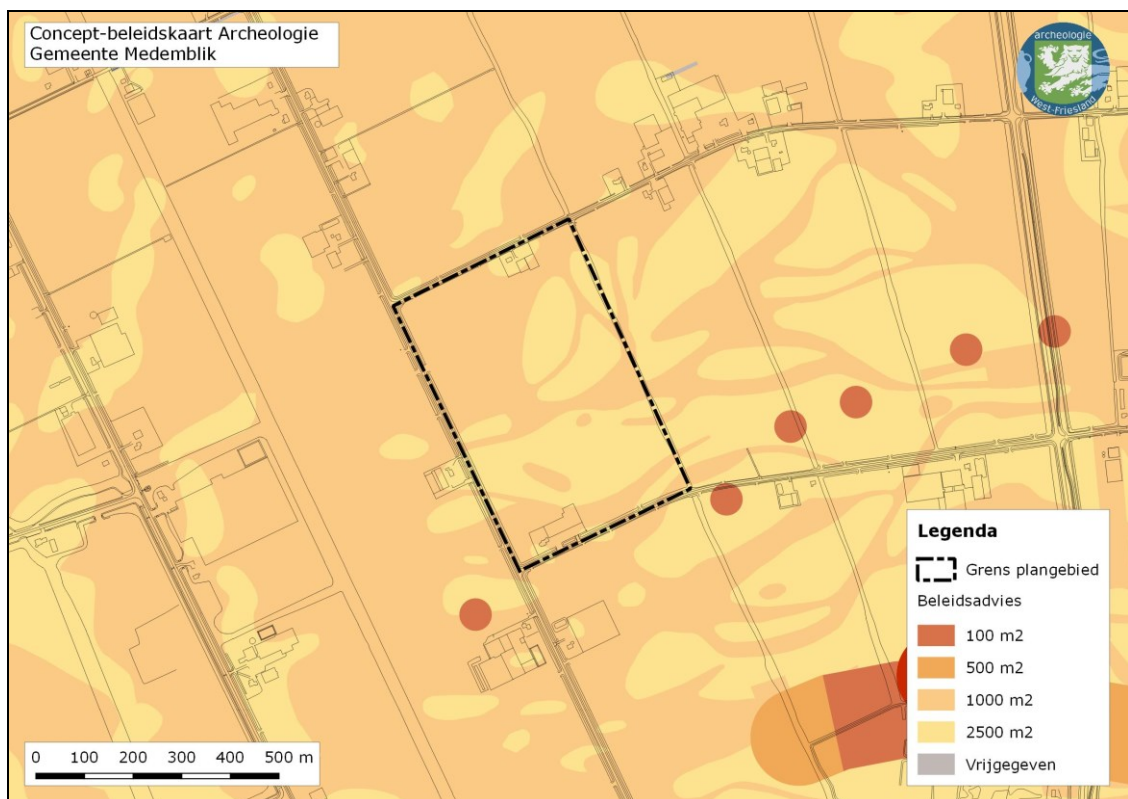
2. Bestemmingsplan en Concept-beleidskaart archeologie

Het plangebied valt binnen het bestemmingsplan Buitengebied van de gemeente Medemblik (ontwerp 23-05-2017). Middels dit bestemmingsplan geldt binnen het plangebied een vrijstellingsgrens voor archeologisch onderzoek bij ingrepen kleiner dan 500 m² (Waarde – Archeologie 3).

Op de Concept-beleidskaart archeologie van de gemeente Medemblik is de verwachting voor het buitengebied nader gespecificeerd, onder andere aan de hand van de bodemkaart en archeologische bronnen (afb. 2). De vrijstellingsgrens is op deze kaart naar boven bijgesteld. Het plangebied ligt in twee verschillende beleidszones met vrijstellingsgrenzen van respectievelijk 1.000 m² en 2.500 m². Het plangebied overschrijdt beide vrijstellingsgrenzen.

Afbeelding 1. De locatie van het plangebied, Vleetweg 1/Cornelis Kuinweg 6 in Andijk (rode lijn), op een luchtfoto, bron: PDOK.

Afbeelding 2. De locatie van het plangebied, Vleetweg 1/Cornelis Kuinweg 6 in Andijk (zwarte stippellijn), op de Concept-beleidskaart Archeologie van de gemeente Medemblik.

3. Cultuurhistorische achtergrond

Op geen van de historische kaarten van het gebied is binnen het plangebied bewoning zichtbaar. De verwachting voor vindplaatsen uit de Nieuwe Tijd is daarmee laag. Waarschijnlijk is het gebied sinds de ontginning in de Middeleeuwen in gebruik als akker- en of weiland. Op dit moment zijn er geen indicaties om te veronderstellen dat binnen het plangebied werd gewoond in de Middeleeuwen.

4. Archeologische en geologische bronnen

Aan de hand van archeologische en geologische bronnen kan inzicht worden verkregen in de verwachting voor vindplaatsen uit de prehistorie. Op de vereenvoudigde bodemkaart van Ente (1963) is zichtbaar dat een groot deel van het plangebied op zavelgronden en zavel op kleigronden ligt (geelgroen en lichtgroen op afb. 3). Deze zandige-zavelige gronden zijn voormalige getijdengeulen die na verloop van tijd zijn dichtgeslibd. In de Bronstijd waren deze zandige, goed ontwaterende gronden zeer geschikt voor bewoning. Voor deze delen van het plangebied geldt dan ook een middelhoge tot hoge verwachting voor vindplaatsen uit de Bronstijd. Deze verwachting is op de Concept-beleidskaart vertaald naar een vrijstellingsgrens van 1000 m². In het overige deel van het plangebied, op de kleiige gronden (donkergroen), geldt een middelhoge verwachting voor vindplaatsen uit de Bronstijd. Eventuele resten uit de Bronstijd bevinden zich dicht onder de bouwvoor.

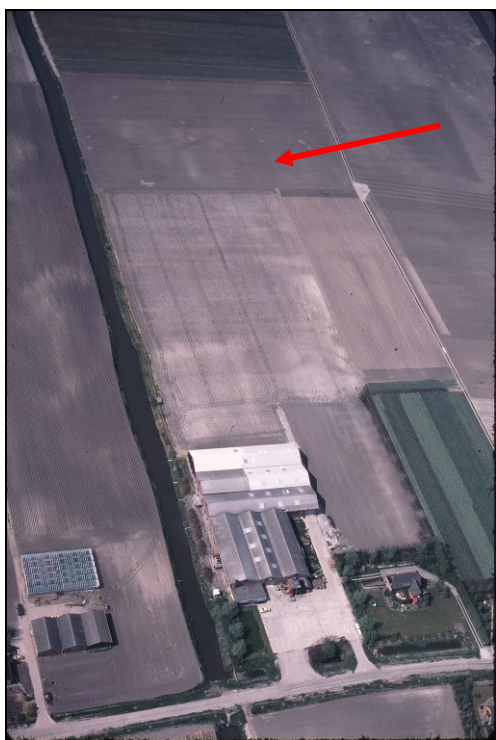

Afbeelding 3. De locatie van het plangebied Vleetweg 1/Cornelis Kuinweg 6 (zwarte stippellijn) op de vereenvoudigde bodemkaart van Ente (1963).

In het plangebied en de directe omgeving van het plangebied (ca. 250 m) zijn verschillende losse vondsten uit de Bronstijd, Middeleeuwen en Nieuwe Tijd gedaan.¹ De concentratie vondsten op deze plek heeft vooral te maken met de archeologische veldkartering die daar is uitgevoerd. De middeleeuwse vondsten zijn waarschijnlijk afkomstig van afval dat op de akkers verspreid is geraakt, en moeten niet worden gezien als indicatie voor bewoning. De vondsten uit de Bronstijd betreffen vooral fragmenten van vuursteen.

Ten noorden van het plangebied hebben verschillende opgravingen plaatsgevonden waarbij sporen uit de Bronstijd zijn aangetroffen. Recent, in 2011, is ten noordoosten van het plangebied, op het bedrijventerrein Zuid, een archeologisch onderzoek uitgevoerd door Oranjewoud BV.² Het onderzoek bestond uit een bureauonderzoek, opgevolgd door een proefsleuvenonderzoek dat is doorgezet naar een opgraving. Tijdens het onderzoek zijn de resten van een nederzetting uit de Midden en Late Bronstijd aangetroffen. Ook werden laatmiddeleeuwse sporen aangetroffen, al kon geen huisplaats of gebouw worden ontdekt. De sporen uit de Bronstijd waren uitzonderlijk goed bewaard, waardoor is besloten de vindplaats in situ te behouden.

Op een luchtfoto uit 1985 van een nabijgelegen perceel, ten noordoosten van het plangebied, zijn rechts van de sloot diverse sporen uit de Bronstijd zichtbaar, waaronder twee cirkelvormige sloten en lineaire greppels (afb. 4 en 5).³ Doordat hier tijdens de ruilverkaveling is gediëpploegd zijn de archeologische sporen goed zichtbaar. Waarschijnlijk vallen de ingrepen tijdens de ruilverkaveling mee aangezien de sloot, die ook zichtbaar is op de Kadastrale Minuutkaart uit 1826, destijds niet is gedempt.

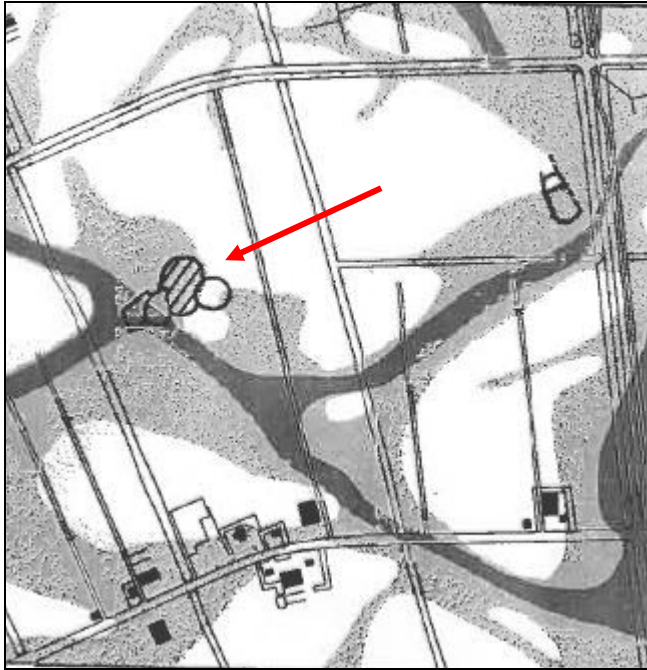

Afbeelding 4. Een luchtfoto uit 1985 van het nabijgelegen perceel, ten noordoosten van het plangebied. Hierop zijn diverse sporen uit de Bronstijd te zien (I.P.P.-opname d.d. 18-05-1985, nr. LU-DI 6772-6775).

¹ Onder andere Archis zaakidentiteitsnummers: 2690142100, 2690150100, 2690159100, 2690361100, 2934763100, 3065464100, 3066906100.

² Arkema & Vossen 2013.

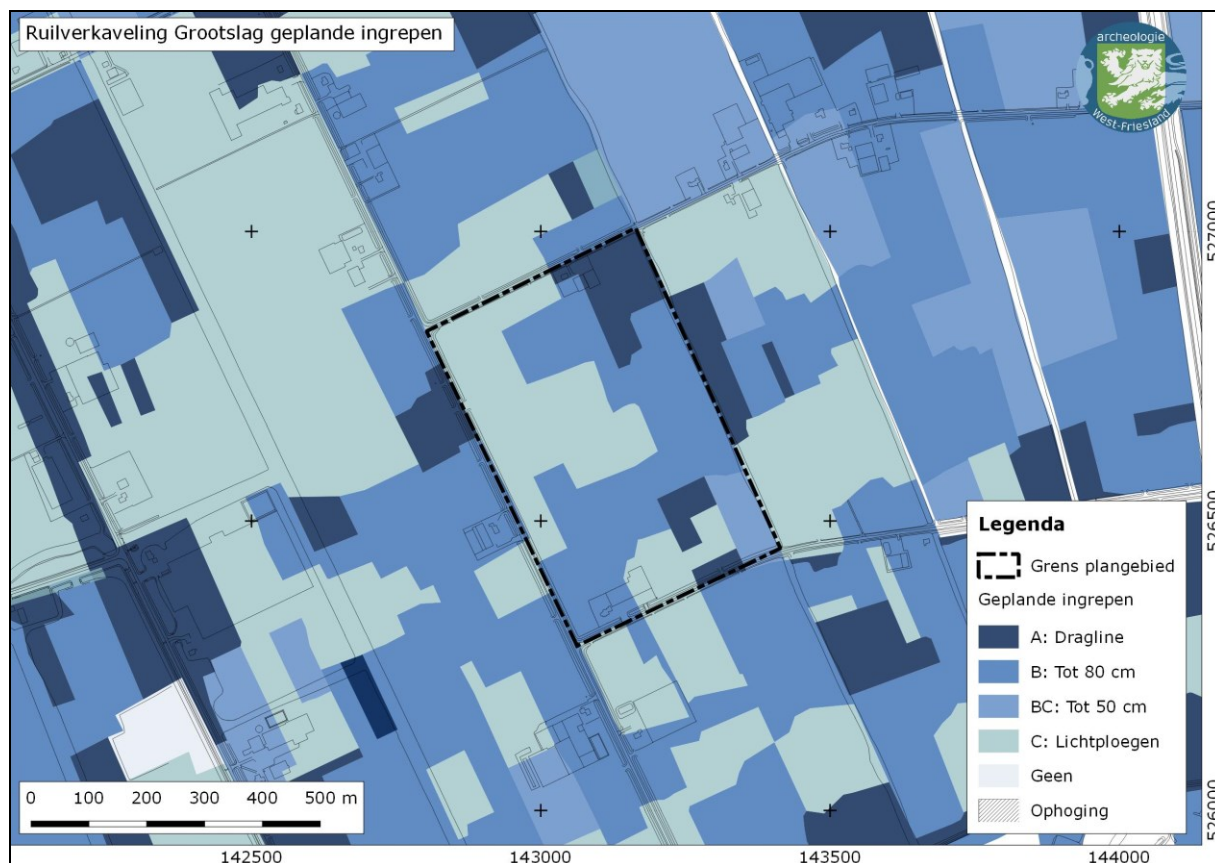
³ Metz 1993.

Afbeelding 5. Concentratie van archeologische sporen afkomstig van de luchtfoto uit 1985 geprojecteerd op de bodemkaart van Ente (Metz 1993).

Voor een deel van het plangebied geldt dat het tijdens de ruilverkaveling mogelijk ook gediepploegd is. Op de ingrepenkaart van de ruilverkaveling in polder het Grootslag is te zien dat hier diep geploegd kan zijn tot 80 cm of zelfs dieper (afb. 6). De lichte vlakken zijn enkel licht geploegd. Deze kaart laat geplande ingrepen zien en kan afwijken van de daadwerkelijk uitgevoerde werkzaamheden.⁴ Een deel van het plangebied kan dus tot 80 cm of dieper zijn omgezet, maar mogelijk is de bodem in het plangebied nog intact.

⁴ Grontmij 1976.

Afbeelding 6. De locatie van het plangebied Vleetweg 1/Cornelis Kuinweg 6 (zwarte stippellijn) op de ingrepenkaart van de ruilverkaveling in polder het Grootslag. De kaart laat de **geplande ingrepen** zien en kan afwijken van de daadwerkelijk uitgevoerde werkzaamheden (naar Grontmij 1973).

5. Conclusie

Het ligt in de planning om het bouwvlak van de percelen Vleetweg 1 en Cornelis Kuinweg 6 in Andijk uit te breiden. Concrete bouwplannen zijn nog niet bekend. De totale oppervlakte van de percelen is ca. 24 ha. Het plangebied ligt op de Concept-beleidskaart in een zone met een vrijstellingsgrens van 1.000 m² en 2.500 m². Het plangebied overschrijdt beide vrijstellingsgrenzen.

Op de locatie van het plangebied geldt middels de bodemkaart een middelhoge tot hoge verwachting voor vindplaatsen uit de Bronstijd. De verwachting voor vindplaatsen uit de Middeleeuwen en Nieuwe Tijd is laag. Mogelijk is het gebied ten tijde van de ruilverkaveling gediëpploegd. Tijdens diverse opgravingen ten noorden en noordoosten van het plangebied en op luchtfoto's van het omringende gebied zijn archeologische sporen uit de Bronstijd aangetroffen. Waarschijnlijk zijn de archeologische sporen in het plangebied nog intact.

6. Advies

Aangezien voor de geplande ontwikkeling van de percelen Vleetweg 1 en Cornelis Kuinweg 6 nog geen bouwplannen beschikbaar zijn, kan momenteel geen definitief advies worden gegeven. Om deze reden adviseren wij een aanvullend advies op te stellen zodra de bouwplannen beschikbaar zijn.

Archeologie West-Friesland adviseert om archeologie-vriendelijk te bouwen, dat wil zeggen de bodem niet te verstoren. Het aanbrengen van funderingspalen en randfunderingen is toegestaan, mits de leesbaarheid van het archeologisch vlak gewaarborgd blijft om in de toekomst nog te onderzoeken. Een archeologie-vriendelijk bouwplan kan worden voorgelegd aan de gemeente. Het archeologie-vriendelijke bouwplan dient te worden gekeurd door Archeologie West-Friesland.

Een niet archeologie-vriendelijk bouwplan houdt in dat de huidige situatie van de bodem zal worden verstoord tijdens het bouwproces. Onder bodemverstoring wordt onder andere verstaan:

- ontgraven van de bouwvoor t.b.v. het bouwrijp maken van de bodem dieper dan 40 cm onder maaiveld (inclusief aanleg van een zandbed voor verharding)
- bouw kelders, ondergrondse reservoirs (bijv. mestboxen stal)
- watercompensaties en ontgravingen t.b.v. sloten
- aanbrengen van funderingspalen en randfunderingen waarbij de leesbaarheid van het archeologisch vlak niet gewaarborgd kan worden

Ligt het in de planning om één of meerdere van bovenstaande bodemverstorende werkzaamheden tijdens het project uit te voeren, dan wordt het bouwproject als niet archeologie-vriendelijk geclassificeerd en dient nader archeologisch onderzoek te worden uitgevoerd. Gezien de hoge archeologische verwachting en de grootte van het plangebied bestaat dit onderzoek bij bodemingrepen groter dan 1.000 m² uit een bureauonderzoek en Inventariserend Veldonderzoek (IVO) in de vorm van proefsleuven.

Wanneer de concrete bouwplannen worden aangeleverd, dient in de eerste plaats een aanvullend archeologisch advies worden geformuleerd.

Archeologie West-Friesland verzoekt om, zodra de bouwplannen bekend zijn, deze door te sturen zodat een aanvullend advies kan worden opgesteld (A. de Gast, a.de.gast@hoorn.nl).

7. Bronnen

Archis 3.0

Arkema, M & I. Vossen, 2013. Inventariserend onderzoek door middel van proefsleuven en opgraving Bedrijventerrein Zuid te Andijk. *Archeologische Rapporten Oranjewoud* 2012/62. Oranjewoud BV, Heerenveen.

Ente, P.J., 1963. Een bodemkartering van het tuinbouwcentrum 'De Streek'. *De bodemkartering van Nederland*, deel XXI. Stichting voor Bodemkartering, Wageningen.

Grontmij, 1972. RVK 'Het Grootslag' Blok 73 Blad III. Bestek IV, Dienst 1972. Ingrenpenkaart. Tekeningnummer NH3 60278-13.

Vries-Metz, W.H. de, 1993. Luchtfoto-archeologie in Oostelijk West-Friesland: mogelijkheden en resultaten van archeologische Remote Sensing in een verdwijnend prehistorisch cultuurlandschap. Proefschrift Universiteit van Amsterdam.

Soonius, C.M. & J. van Leeuwen, 2017. Toelichting Beleidskaart Archeologie gemeente Medemblik. *West-Friese Archeologische Notities* 6. Archeologie West-Friesland, Hoorn.

Westfries Archief